

Handläggare
Gunnel Hellman
Telefon: 08 508 22 255

Till
Norra förskoleområdet

Verksamhetsberättelse VB 2018 för Norra förskoleområdet

Förslag till beslut

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	5
1. Ett Stockholm som håller samman	5
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	5
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande.....	7
2. Ett klimatsmart Stockholm	7
2.1 Energianvändningen är hållbar	7
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva.....	8
2.5 Stockholms miljö är giftfri.....	8
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	9
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	9
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	9
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika.....	9
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor.....	10
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering.....	11
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention.....	12
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	13
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla.....	13
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	14
Uppföljning av ekonomi	14
Uppföljning av driftbudget	14
Investeringar	15
Medel för lokaländamål.....	15
Övrigt.....	15
Kvalitetsarbete	15
Övrigt	15

Sammanfattande analys

Verksamhetsbeskrivning

Norra förskole området med kommunal förskoleverksamhet i "Aspudden, Ekensberg, Gröndal, Midsommarkransen, Nybohov, Telefonplan och Örnberg" består av 23 förskolor och två öppna förskolor som slogs samman till en under sommaren 2018. Förskolorna är i varierande storlek och rymmer mellan 2 till 10 grupper.

Förskoleenheternas medarbetare har under 2018 bedrivit verksamhet för c:a 1850 barn och området har haft en budgetomslutning på ca 212 miljoner kronor.

Ledningsorganisationen har bestått av en områdeschef och sex förskolechefer. Varje förskoleenhet har letts av en förskolechef som ansvarat för verksamhets-, personal-, arbetsmiljö- och budgetfrågor inom sin enhet. Områdeschefen har haft det övergripande ansvaret för ekonomi, personal och arbetsmiljö inom förskoleområdet och är underställd avdelningschefen på förskoleavdelningen. Inom området har också fem biträdande förskolechefer, pedagogiska utvecklingsledare, specialpedagog, administrativ assistent, förskollärare, barnskötare, kockar och ekonomibiträden städ och kök arbetat.

Systematiskt kvalitetsarbete

Förskolornas utvecklingsarbete har grundat sig på olika resultat från exempelvis uppföljning och utvärdering av pedagogisk dokumentation och reflektion, utvärdering av likabehandlingsarbetet, brukarundersökning, kvalitets-indikator och medarbetarenkät. Brukarundersökningens resultat har återkopplas till medarbetarna i juni/augusti på APT och planeringsdagar och till föräldrarna i början på hösten på föräldramöten. Stadens självvärderingsinstrument - förskoleindikatorn genomfördes av pedagogerna under vårterminen. Kontinuerligt under verksamhetsåret har det också skett uppföljningar och utvärderingar av det pedagogiska arbetet enligt enheternas systematiska uppföljningsplaner.

Pedagogisk dokumentation

Förskoleområdet har fortsatt utveckla sitt arbete med pedagogisk dokumentation och reflektion som ett verktyg för ett utforskande arbetssätt och många enheter använder och samlar sitt material i OneNote.

IKT

Samtliga förskolechefer, biträdande chefer och utvecklingsledare har genomgått en utbildnings-process som skett i samråd och samarbete med Lin Education. Utbildningens ambition var att ge deltagarna nya kunskaper kring digitalisering, ekosystem och lärande och förskolans roll i digitaliseringen och ge så god kunskap som möjligt när chefer ska ta beslut som berör digitaliseringen i form av implementering, hårdvara, fortbildningar för den ekonomiska hållbarheten och det förändringsledarskap som det innebär.

Utvecklingen av Skolplattformen.

Under januari 2018 drog utbildningssatsningen för pedagogerna igång. Målet var att skapa en lärande organisation där kollegor utbildar och lär av varandra. Därför var första steget att nyckelpersoner utbildas av Medioteket, som är en enhet på Utbildningsförvaltningen, under hela 2018. Arbetet har pågått med att identifiera "redline" för digitalt arbete, skapa strukturer för kontinuerlig kompetensutveckling för alla medarbetare utifrån aktuella behov. Inventera

behovet av IT-stöd, lokalt och övergripande. Identifiera basutrustning gällande mjuk och hårdvara. Samordna inköp av digital teknik. Inventera dokument för systematiskt kvalitetsarbete (SKA). Inventera behovet av dokument för administration och framtagande av gemensamma dokument.

Övningsförskola och VFU

Stadsdelen har satsat på handledarutbildning och har "övningsförskola" i en förskoleenhet i Norra området. Denna enhet tar emot ett stort antal studenter och har ett nära samarbete med Stockholms universitet.

Många förskolor har förskollärare med handledarutbildning och har haft studenter i sin verksamhet vilket gör att verksamheterna är uppdaterade i aktuella frågor och nya rön inom forskning och utbildning.

Fortbildning

Med stöd av stadens kompetensutvecklingssatsning har även 2018 barnskötare och förskollärare erbjudits kompetensutveckling genom lokalt anordnade program.

Flera enheter inom förskoleområdet har deltagit i skolverkets kompetens och fortbildningssatsning "Läslyftet". Läslyftet i förskolan syftar till att utmana och stimulera barns språk-, läs- och skrivutveckling samt ta tillvara deras intresse för texter, bilder och skriftspråk. Läslyftet i förskolan har gett förskollärare och barnskötare möjlighet att fördjupa sina kunskaper om språk-, läs- och skrivutveckling samtala med kollegor om forskning och undervisning, pröva nya arbetssätt i praktiken och utveckla ett gemensamt yrkesspråk.

Kemikaliesmart förskola

Förskolorna har sett över det material som finns och används i verksamheterna. Mål för 2018 var att 25 % av enheterna uppnår nivå 2 i kemikaliecentrums "vägledning för en kemikaliesmart förskola", Vägledningen ger kunskap om de kemiska risker som kan förekomma i förskolemiljön och ger tips på hur de kan minskas. Detta innebär att förskolorna rensar ut material och vid nyanskaffning ersätter mindre lämpliga produkter med produkter med minimalt innehåll av miljögifter.

Samtliga förskolor i Norra området nådde väl över detta mål.

I Norra förskoleområdet finns två förskolor som ingått i projekt med tillsammans med Kemikaliecentrum, Miljöförvaltningen.

Förskolan Korpen som ingår i projektet med provtagning före och efter nyanskaffning nivå 1.

Förskolan Hamngården som stod klar januari 2018 ingick i "Pilotprojekt kemikaliesmart renovering av förskola" (Sisab, förvaltning och Kemikaliecentrum). Genomförandet av pilotprojektet innebar att man säkerställer om riktade åtgärder avseende på miljöstyrning vid ombyggnation av förskolan samt om kemikaliesmarta krav avseende på inredningen, leksaker med mera i förskolan, har någon inverkan på halter av farliga ämnen i damm samt de eventuella merkostnaderna som skulle innebära att renovera kemikaliesmart. Projektet ska lägga grunden för utveckling av dagens koncept för att genomföra en ombyggnation och verksamhetsanpassning på ett kemikaliesmart sätt.

Kravcertifiering

Inget förskolekök i Norra området har sökt KRAV-certifiering under 2018. KRAV-märket visar att en vara är producerad på ekologisk grund med extra höga krav på djuromsorg, hälsa, socialt ansvar och klimatpåverkan. Då arbetet med denna certifiering pågått under en lång tid i köksgruppen har andelen ekologiska varor ökat och miljömedvetenheten blivit större även om man som förskola valt att inte ansöka om certifiering.

Lär- och lekmiljöer

De pedagogiska miljöerna ska ha material som stödjer barnens lärande lek och utveckling. De ska vara estetiskt tilltalande, utmanande, väcka nyfikenhet och inspirera till utforskande. Miljön ska också vara genomtänkt ur ett jämställdhets-, och ett likvärdighetsperspektiv. Barnen ska vara delaktiga i miljöns utformning och införskaffandet av material. Förskolorna har under 2018 fortsatt att vidareutveckla likvärdiga lärmiljöer för alla barn.

Kultur i verksamheterna

Det egna skapandet utgör en stor och viktig del i förskolans dagliga verksamhet. Barnen uttrycker sig på en mängd olika sätt genom bild och form, sång, musik, dans och drama. Alla barn skall under sin förskoletid, själva kan utöva, möta och prova på olika former av kultur.

Stadens program för barnkultur "Kultur i ögonhöjd" är en vägledning för kulturombuden på varje förskoleenhet, om vilket professionellt utbud och vilka evenemang som erbjuds och är aktuella och passar den aktuella barngruppen den terminen.

Språkutveckling andraspråksutveckling

Allt fler flerspråkiga barn börjar i våra förskolor vilket ställt nya krav på pedagogerna. Det interkulturella arbetssättet innebär att förskolan ser alla språk och kulturella perspektiv som viktiga. Interkulturell kompetens känns igen genom att pedagogen känner till positiva aspekter av barnens etnicitet, religion och de länder de har rötter i. Det är genom kulturmöten och erfarenheter av andra kulturer som barn och pedagoger kan öka sin egen interkulturella kompetens. Stadsdelens reviderade språkprogram har implementeras och arbetssätten är väl kända och tillämpas av förskolornas pedagoger. I programmet finns mål och strategier för arbetet med barnens språk-, tanke- och kunskapsutveckling. Syftet med programmet är att främja alla barns språkutveckling, med särskilt fokus på flerspråkighet.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognoss helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel förskollärare av totalt antal anställda (Årsarbetare)							41 %	VB 2018
Analys Andelen förskollärare i Norra förskoleområdet är 39 % och uppfyller därmed inte KF:s årsmål								
 Andel nöjda föräldrar	84 %						90 %	2018
Analys Andel föräldrar som i helhet är nöjd med sitt barns förskola är i Norra området 84 % och uppfyller därmed inte KF:s årsmål.								
 Antal barn per grupp							16	VB 2018
Analys Barnantalet per grupp är 16,2 och ligger över KF:s årsmål								
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)							4,9	VB 2018
Analys Antalet barn per anställd är 5,7 och ligger över KF:s årsmål								
 Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget							3,8	2018
Analys Snitt i Norra förskoleområdet var 3,1. Många grupper har skattat sig "lågt" för att man inte kunnat svara upp på skivingarna om digitalitet och programmering mm. Då vi har en stor satsning på det området under året förväntar vi oss att kunna höja resultatet till nästa år.								

Nämndmål:

Barnen i förskolan får allsidig utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förskolorna följer varje barns utveckling och lärande. Nya utmaningar ges utifrån barnens kunskaper, erfarenheter och intressen i språk, matematik, naturvetenskap, teknik och skapande. Digitaliseringen ska komma alla barn till del.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolorna har avslutande samtal inför övergången till skola	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Samtliga förskolor har haft avslutande samtal.			
 Självvärdering av arbetet genom "WKI" ska genomföras i arbetslagen under vårterminen. Resultat av självvärderingen skrivs in i ILS-webben vid T2 rapport.	2018-01-01	2018-08-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

— Ingen

Nämndmål:

Boende i Hägersten-Liljeholmen har tillgång till ett rikt kulturliv.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Varje barn får under sin förskoleperiod möta och själv prova på olika former av kultur och skapande i enlighet med den plan som förskolan tar fram.

Stadsdelsnämndens gruppbestäder och dagliga verksamheter medverkar till att brukarna kan ta del av stadens kulturutbud utifrån den enskilde brukarens intresse och förutsättningar.

Verksamheterna ger utrymme för eget skapande.

De äldre får fritids- och kulturaktiviteter på stadsdelsnämndens öppna mötesplatser och aktivitetscenter. De boende på vård- och omsorgsboende samt dagverksamhetens deltagare får en meningsfull dag.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Barn i förskolan som varit med om två professionella kulturmöten under året.	2017-01-01	2018-12-31	
✓	Förskolan utformar en plan för vad ett barn bör få erfarenhet av och pröva under sin förskoleperiod vad gäller kultur och skapande. Planen bifogas.	2017-01-01	2018-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

— Ingen

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter är energieffektiva

— Ingen

Förväntat resultat

Stadsdelsnämnden kommer närmare målet i miljöprogrammet om att minska energianvändningen i den egna verksamheten med minst tio procent till år 2020.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

— Ingen

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter minskar mängden avfall

— Ingen

Förväntat resultat

Det finns kärl för matåtervinning i samtliga av stadsdelsnämndens lokaler.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giffri

● Uppfylls helt

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola	86,96 %			100 %		100 %	70%	2018

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter är kemikaliesmarta

— Ingen

Beskrivning

Vid beställning, upphandling och byggande av förskolor och parker använder stadsdelsnämnden aktuell forskning för att bygga så kemikaliesmarta förskolor som möjligt.

Förväntat resultat

Stadsdelsnämndens förskolor har låg andel kemikalier i ytskikt och fast inredning. Stadsdelsnämndens parker anläggs med miljövänliga material.

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,7 %			100 %		100 %	100 %	VB 2018

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter har en långsiktigt hållbar ekonomi

— Ingen

Förväntat resultat

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

— Ingen

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden fördelar makt och resurser jämställt

— Ingen

Förväntat resultat

En ökad kunskap om fördelning av resurser.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla enheter deltar vid jämställdhetsföreläsningar och jämställdhetsnätverk som arrangeras under året.	2017-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
— Sjukfrånvaro	9,2 %			10 %			tas fram av nämnden	VB 2018
Analys								
Sjukfrånvaron har sjunkit i jämförelse med samma månad förra året men är fortfarande högre än i det av nämnd ställda målet. Antalet individer med en sjukfrånvaro på 181-365 dagar och sjukfrånvaro på mer än 366 dagar har dock halverats.								
— Sjukfrånvaro dag 1-14	3,5 %			3,2 %			tas fram av nämnden	VB 2018
Analys								
Korttidsfrånvaron ligger på en något högre nivå än tidigare år och fortfarande över årsmålet.								

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens medarbetare är professionella, engagerade och har en god arbetsmiljö med en väl fungerande samverkan med de fackliga organisationerna.

— Ingen

Förväntat resultat

Delaktighet och ett bra arbetsklimat finns på nämndens arbetsplatser. Engagerade chefer och medarbetare bidrar till bra verksamhet och en god arbetsmiljö. Dialog om arbetsmiljö och verksamhet förs på arbetsplatsträffar och i samverkansgrupper. Kvinnors långtidssjukfrånvaro närmar sig männens lägre värde. Medarbetarnas arbetsvillkor förbättras och engagemang och trivsel ökar, vilket ger bättre resultat i medarbetarenkäten. Indikatorerna under 4.2 används för uppföljning av det förväntade resultatet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Alla enheter ska utifrån medarbetarenkätens resultat göra en handlingsplan, som åtgärdas och följs upp under året.	2018-01-01	2018-12-31	
✓ Allmän visstidsanställning ska fasa ut.	2018-01-01	2018-12-31	
✓ Andelen timavlönade medarbetare ska minska.	2018-01-01	2018-12-31	
✓ Enheterna ska i VB 2018 redovisa arbetet utifrån förvaltningens jämställdhets- och mångfaldsplan.	2018-01-01	2018-12-31	
✓ Nyrekrytering av deltidsanställda ska endast ske efter noggrant övervägande.	2014-01-01	2018-12-31	

Enhetsmål:

Enheternas medarbetare ska ha en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Verktyg och rutiner för arbetsmiljöarbetet görs kända i organisationen.

Medarbetare ska ha kunskap om verksamhetens mål.

Introduktion och medarbetarsamtal mellan chef och medarbetare lägger grund för en god kommunikation och ömsesidiga krav och förväntningar.

Förskolechefer och skyddsombud uppmärksammar tidiga signaler för att förebygga ohälsa.

Ett genomtänkt hälso-och arbetsmiljöarbete i samarbete med skyddsombud utvecklas.

Förskolechefer använder de verktyg stadsdelsförvaltningen, staden och företagshälsovården tillhandahåller för att förebygga och sänka sjukfrånvaron

Analys

Resultat från Medarbetarenkäten förskola (inget material finns tillgängligt per område)

Aktivt medskapandeindex 82, Motivation 82, ledarskap 79 och styrning 85

Aktivt medskapande index består av nio frågor i medarbetarenkäten som tillsammans bildar ett totalindex samt tre delindex;

Motivation - Mitt arbete känns meningsfullt, - Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete, -Jag ser fram emot att gå till arbetet

Ledarskap - Min chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser - Min chef visar förtroende för mig som medarbetare, - Min chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete.

Styrning - Jag är insatt i min arbetsplats mål, - Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt, - Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete.

Resultaten för förskolorna goda. Förskolorna hade i snitt ett högre "aktivt medskapandeindex" än stadsdelen i sin helhet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel brukare som inte upplever diskriminering inom förskolan och familjedaghem	99 %						Öka	2018

Nämndmål:

Flickor och pojkar i förskolan utvecklar förståelse för vårt samhälles grundläggande demokratiska värden

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Likabehandlingsplanerna följs upp, utvärderas, hålls aktuella och revideras utifrån barngruppernas specifika behov. Förskolorna bidrar till likvärdighet samt breddar barnens lekmönster och intressen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förskolorna kartlägger barngrupperna för att främja barns lika rättigheter, intressen, relationer och utvecklingsmöjligheter	2018-01-01	2018-12-31	
✓ Redovisa när barnsäkerhetsrund är utförd.	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter utgår från mänskliga rättigheter, är fria från diskriminering och alla som kommer i kontakt med nämndens verksamheter bemöts likvärdigt

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla som har kontakt med förvaltningens verksamheter bemöts med kunskap och respekt.

Analys

Enligt brukarundersökningen 2018 upplever 93 % av föräldrarna att personalen bemöter den på ett respektfullt sätt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

— Ingen

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter beaktar barnperspektivet och uppfyller de krav som anges i FN:s barnkonvention

— Ingen

Förväntat resultat

Stadsdelsnämndens verksamheter tar tillvara barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention. Barnens synpunkter och behov är synliga i alla beslutsunderlag som berör barn.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel medarbetare som gått utbildning kring att upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, konsekvenser av det och hur man kan prata om detta	62						Tas fram av nämnden	2018
Analys Vid en förskoleenhet har samtliga medarbetare vid tre APT under hösten 2018 tagit del av Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck samt sett och diskuterat Brottsoffermyndighetens informationsfilmer för förskolan kring hur fånga upp barn utsatta för bl.a. våld i nära relationer.								

Nämndmål:

Hägersten-Liljeholmen är ett stadsdelsområde där ingen behöver vara rädd för våld

— Ingen

Förväntat resultat

Våldsutsatta personer som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter får stöd och skydd utifrån sina behov. Den våldsutsatta möter medarbetare i nämndens verksamheter som har kompetens att uppmärksamma situationen och ge rätt vägledning.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

— Ingen

Nämndmål:

Den interna och externa kommunikationen kännetecknas av att den är aktiv, tillgänglig och trovärdig.

— Ingen

Förväntat resultat

Andelen invånare som vet var information finns för att komma i kontakt med stadens verksamheter ska öka.

Andelen medarbetare som har tillgång till den information de behöver för arbetet ska öka.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Information på jämför service, webb och intranät ska uppdateras kontinuerligt samt ses över en till två gånger per år.	2017-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

— Ingen

Nämndmål:

Invånare är delaktiga och har möjlighet att påverka

— Ingen

Förväntat resultat

Andel invånare som har förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där de bor ökar och andel brukare som upplever delaktighet i nämndens verksamheter ökar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
🟢 Öka ungas möjligheter till inflytande och delaktighet i nämndens verksamhetsområde	2017-01-01	2018-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning					
Blankett till Årsredovisning 2018 - intäktsfinansierade verksamheter					
Enhet :	Norra fsk området				
Enhetschef:	Gunnel Hellman				
Beloppen anges i TKr !					
		Utfall i bokslut 2018			
Intäkter					
Bidrag		4 313			
Försäljning av verksamhet		211 720			

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning					
Övriga externa intäkter	22				
Summa intäkter	216 055				
Kostnader					
Personalkostnader	179 783				
Övriga personalkostnader	8 856				
Lokalkostnader	6 329				
Entreprenader och köp av verksamhet	1 642				
Övriga kostnader	18 532				
Summa kostnader	215 142				
Resultat netto	913				
I fond från 2017	126				
Resultat efter resultdisposition	1 039				

Investeringar

Medel för lokaländamål

Övrigt

Kvalitetsarbete

Övrigt

Synpunkter och klagomål

Vår ambition är att föräldrar och barn upplever att förskolan har en god kvalitet och att alla blir bemötta med respekt. Med denna inställning är därför synpunkter och klagomål väsentliga för att utveckla verksamheten.

Vid hämtning och lämning på förskolan hanteras eventuella synpunkter eller klagomål. Under året har även mail till förskolechefer och områdeschef inkommit.

Frågor har rört sig från byte av förskola, frågor inför skolstart till synpunkter på evakuering av förskola. Vi har handlagt frågor runt personalomsättning, speciella önskemål om byte av avdelning och byte av förskola, förturer enligt skollagen. Under året har vi också handlagt ett ärende angående anmäld "kränkning".

Det har kommit in flera positiva omdömen från föräldrar och de flesta frågor rör sig om att föräldrar vill ha information om olika förskolor.

De som lämnat synpunkter eller klagomål har fått återkoppling inom två veckor. Samtliga skriftliga klagomål och synpunkter som inkommit har dokumenterats.